

Apel
XII Krajowego Zjazdu Lekarzy Weterynarii
z dnia 16 stycznia 2022 r.

do Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej

o podjęcie działań mających na celu ujednoczenie nomenklatury rozdziału drugiego Kodeksu Etyki Lekarza Weterynarii pt. „Rola lekarza weterynarii w ochronie zdrowia publicznego oraz ochronie środowiska i praw zwierząt” oraz nadanie właściwej rangi zadaniu lekarza weterynarii w zakresie zapewnienia dobrostanu zwierząt

W rozdziale II Kodeksu pod tytułem „Rola lekarza weterynarii w ochronie zdrowia publicznego oraz ochronie środowiska i praw zwierząt” zawarty jest katalog powinności i zobowiązań w zakresie praw zwierząt, zoologii, dobrostanu zwierząt i zdrowia publicznego. Opisane powinności i zobowiązania w zakresie zoologii oraz ochrony zdrowia publicznego nie budzą wątpliwości interpretacyjnych i merytorycznych, jednak wątpliwości takie występują w zakresie praw zwierząt i dobrostanu zwierząt.

W artykule 30 Kodeksu znajduje się zobowiązanie lekarzy i lekarek weterynarii do przestrzegania i popularyzacji praw zwierząt oraz informowania o nieprawidłowościach w tym zakresie. Polskie, europejskie oraz międzynarodowe przepisy prawne nie wprowadzają pojęcia *praw zwierząt*. W przepisach powszechnie obowiązujących używane jest pojęcie *ochrony zwierząt* i *dobrostanu*. Ze względu na znaczącą różnicę w znaczeniu pojęć *praw zwierząt* i *ochrony zwierząt* wskazane jest doprecyzowanie przepisów kodeksu w tym zakresie.

Nowoczesne rozumienie terminu prawa zwierząt ukształtowane zostało przez Animal Right Movement w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX w. Czołowymi twórcami tej idei są Tom Regan i Gary L. Francione. Podstawowym założeniem tego nurtu etycznego jest stwierdzenie, że zwierzęta jako istoty bezbronne i zbyt słabe by bronić się same, objęte są prawami podstawowymi, analogicznymi do praw podstawowych przynależnych ludziom, np. prawo do życia i poszanowania integralności cielesnej. Taki zakres praw przyznanych zwierzętom w praktyce uniemożliwia jakiegokolwiek ich wykorzystywanie przez człowieka, czy to w produkcji zwierzęcej czy jako zwierząt towarzyszących. Termin ten należy odróżnić od pojęcia *ochrony zwierząt*, który można zdefiniować jako zespół przepisów, który w sposób spójny i kompleksowy określa sytuację zwierząt, w szczególności granice pomiędzy ich wymaganą prawem ochroną, a przyczynami uzasadniającymi ich wykorzystywanie.

Pojęcie dobrostanu powstało w wyniku działalności Animal Welfare Movement. Przedstawicielami tego ruchu są Jeremy Bentham oraz Peter Singer. Od lat siedemdziesiątych dwudziestego wieku pojęcia dobrostanu i ochrony zwierząt nabrały znaczenia prawnego i stanowią podstawowe elementy nowoczesnych prawnych systemów ochrony zwierząt na poziomie międzynarodowym, europejskim i krajowym.

Dalej artykuł 30 Kodeksu zawiera wskazanie powinności lekarza weterynarii polegającej na wpływaniu na dobrostan zwierząt. Użycie określenia *obowiązek wpływania na*

dobrostan zwierząt w sytuacji, gdy zapewnienie dobrostanu zwierząt jest jednym z kluczowych elementów polityki zrównoważonego rozwoju rolnictwa w Unii Europejskiej i Polsce, stanowi niepotrzebne obniżenie rangi wartości jaką jest dobrostan zwierząt w kodeksie etyki lekarza weterynarii. Niewystarczające podkreślenie w kodeksie etyki lekarza weterynarii wartości jaką jest zapewnienie dobrostanu, będzie mogło stanowić podstawę do ograniczenia roli lekarzy weterynarii w prawnym systemie ochrony zwierząt.

Należy podkreślić, że lekarki i lekarze weterynarii są osobami, które mając bliski kontakt ze zwierzętami oraz ze względu na swoje wykształcenie i powinności etyczne, odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu dobrostanu zwierzętom. Dlatego należy podjąć prace nad kodeksowym wzmocnieniem tej powinności i wskazaniu **zapewnienia dobrostanu** zwierzętom jako jednego z kluczowych zadań każdego lekarza weterynarii. Działanie to wskaże na zawód lekarza weterynarii jako ten, który odgrywa podstawową rolę w zapewnieniu dobrostanu i ochrony prawnej zwierząt oraz będzie stanowiło podstawę do prawnego wzmocnienia roli naszego zawodu w systemie prawnej ochrony zwierząt.

Prezydium Zjazdu:

Przewodniczący: Stanisław Winiarczyk

Zastępca przewodniczącego: Tadeusz Perskiewicz

Zastępca przewodniczącego: Tomasz Porwan

Sekretarz: Wiesława Bober

Sekretarz: Anna Boczoń-Borkowska

Sekretarz: Mariusz Dobosz

Sekretarz: Miłosz Kwieciński

Stanisław Winiarczyk

Tadeusz Perskiewicz

Tomasz Porwan

Wiesława Bober

Anna Boczoń-Borkowska

Mariusz Dobosz

Miłosz Kwieciński